

1 Mit jelent a végrehajtás a polgári és kereskedelmi ügyekben?

A végrehajtás a polgári eljárás egyik szakasza, amelynek során a bírósági végrehajtó végrehajtja a bíróságok, egyéb intézmények vagy tisztviselők által hozott határozatot, ha az adós (az alperes) a jogszabályban vagy a bíróság által meghatározott határidőn belül önként nem tesz eleget az említett határozatnak.

Lásd a „Jogászai hivatások - Lettország” című témakört azokról a végrehajtási intézkedésekről, amelyek alkalmazására a bírósági végrehajtó jogosult.

2 Mely hatóság vagy hatóságok hatáskörébe tartozik a végrehajtás?

A bírósági végrehajtók végrehajtják a bíróságok és egyéb intézmények határozatait, valamint jogszabályokban meghatározott egyéb tevékenységeket látnak el.

3 Milyen feltételekkel bocsátható ki a végrehajtható jogcím vagy határozat?

A bírósági határozatok hatálybalépésüket követően hajthatók végre, kivéve, ha jogszabály vagy bírósági határozat azonnali végrehajtásukat írja elő, illetve rendeli el. A bírósági végrehajtók végrehajtható okirat alapján jogosultak a végrehajtási eljárás lefolytatására.

A bírósági határozatok végrehajtására irányuló eljárás alapján a bíróság, a bírák és egyéb intézmények alábbi határozatait kell végrehajtani:

polgári és közigazgatási ügyekben hozott bírósági ítéletek és bírósági vagy bírói határozatok;

vagyon büntetőügyekben történő visszaszerzésével kapcsolatos bírósági határozatok és ügyészi határozatok vagy végzések;

a közigazgatási szabálysértésekkel kapcsolatos ügyekben vagyon visszaszerzésével kapcsolatban hozott bírói vagy bírósági határozatok;

egyezség jóváhagyásáról szóló bírósági határozatok;

állandó választottbíróságok ítéletei;

külföldi bíróságok vagy illetékes hatóságok és külföldi választottbíróságok által jogszabályban meghatározott ügyekben hozott határozatok;

eljárási szankciók – pénzbírságok kiszabásáról szóló bírósági határozat;

ipari döntőbizottsági határozatok;

nemzeti közmű-szabályozási hatóságok (a továbbiakban: szabályozó hatóság) vitarendezéssel kapcsolatos határozatai.

Eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában a következők szintén a bírósági határozatok végrehajtására irányuló eljárás hatálya alá tartoznak:

intézmények és tisztviselők által közigazgatási szabálysértési és jogszabálysértési ügyekben hozott határozatok, amennyiben azt jogszabály írja elő;

hatóságok és állami felhatalmazással rendelkező tisztviselők által kifizetésekkel kapcsolatban kibocsátott közigazgatási jogi aktusok;

jogászai hivatások gyakorlói (közjegyzők, ügyvédek, végrehajtók) által a szakmai díjazással, a jogi segítségnyújtásért járó díjazással és a nyújtott

szolgáltatásokkal kapcsolatos költségek megtérítésével, valamint az állami illetékekkel kapcsolatban hozott döntések;

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 299. cikke alapján a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott jogi aktusok;

a közjegyzőkről szóló törvény D1. szakaszában meghatározott eljárás szerint elkészített közjegyzői okiratok.

Végrehajtható okirat:

a polgári vagy közigazgatási eljárásban bírósági ítélet, illetve bírósági vagy bírói határozat alapján vagy büntetőeljárásban az egyezséget jóváhagyó bírósági határozat alapján kibocsátott végrehajtható okirat, állandó választottbíróság által hozott ítélet, ipari döntőbizottsági határozat, a szabályozó hatóság

vitarendezéssel kapcsolatos határozata, külföldi bíróság, illetve külföldi választottbíróság által hozott határozat, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 299. cikke alapján a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott jogi aktusok;

intézmények és tisztviselők által közigazgatási szabálysértési és jogszabálysértési ügyekben hozott határozat;

bíróság vagy bíró által közigazgatási szabálysértési ügyekben hozott határozat;

vagyon büntetőügyekben történő visszaszerzésével kapcsolatos ügyészi határozat vagy végzés kivonata;

közigazgatási jogi aktus alapján kibocsátott végrehajtási végzés (a polgári perrendtartás 539. cikke (2) bekezdésének 2) pontja);

nem vitatott kötelezettségek végrehajtásáról, kötelezettségek biztosítéki eljárásban történő végrehajtásáról, illetve ingatlan bírósági eljárásban, árverés útján történő önkéntes értékesítéséről szóló bírói határozat;

eljárási szankciók – pénzbírságok kiszabásáról szóló bírósági határozat;

közjegyző, ügyvéd vagy végrehajtó által kibocsátott számla;

külföldi bíróság vagy illetékes hatóság által a 805/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján kibocsátott európai végrehajtható okirat;

külföldi bíróság vagy illetékes hatóság által a 2201/2003/EK tanácsi rendelet 41. cikkének (1) bekezdése alapján kibocsátott igazolás;

külföldi bíróság vagy illetékes hatóság által a 2201/2003/EK tanácsi rendelet 42. cikkének (1) bekezdése alapján kibocsátott igazolás;

bíróság, ideértve a külföldi bíróságot is, által a 861/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 20. cikkének (2) bekezdése alapján kiállított tanúsítvány;

bíróság, ideértve a külföldi bíróságot is, által az 1896/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 18. cikke alapján kibocsátott fizetési meghagyás;

adós zálogjoggal terhelt vagyontárgyának jogvédelmi eljárásokban történő értékesítésére a biztosított hitelezőt felhatalmazó bírósági határozat (a fizetésképtelenségről szóló törvény 37. cikkének (2) bekezdése);

külföldi bíróság vagy illetékes hatóság által a határozatról a 4/2009/EK tanácsi rendelet 20. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján kiállított kivonat;

külföldi illetékes hatóság által a közokiratról a 4/2009/EK tanácsi rendelet 48. cikke alapján kiadott igazolás;

a megkeresett tagállamban végrehajtást engedélyező, a 2011. november 18-i 1189/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet II. mellékletében meghatározott mintának megfelelően kialakított egységes okirat;

a közjegyzőkről szóló törvény D1. szakaszában meghatározott eljárás szerint elkészített végrehajtható közjegyzői okiratok;

külföldi bíróság vagy illetékes hatóság által a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról

szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 53. vagy 60. cikke alapján kiállított tanúsítvány;

az Európai unió tagállama vagy az Európai Gazdasági Térségben részes állam illetékes hatósága által a munkavállalók kiküldésével kapcsolatban elkövetett jogsértések miatt pénzbírságot kiszabó és a belső piaci információs rendszeren (IMI) keresztül kapott határozatról kiállított kivonat;

bíróság, ideértve a külföldi bíróságot is, által a 655/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 19. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján kibocsátott, ideiglenes számlázóelrendelő európai végzés A. része.

3.1 Az eljárás

A bírósági és bíróságon kívüli határozatok hatálybalépésüket követően hajthatók végre, kivéve, ha jogszabály vagy bírósági határozat azonnali végrehajtásukat írja elő, illetve rendel el. Ha bírósági határozat végrehajtása tekintetében önkéntes teljesítésre vonatkozó határidő határozta meg, és a határozatot nem hajtják végre, a bíróság az önkéntes teljesítésre vonatkozó határidő lejártával végrehajtható okiratot bocsát ki. A bírósági végrehajtható végrehajtási okirat alapján jogosultak a végrehajtási eljárás lefolytatására.

A végrehajtható okiratot az ügyet elbíró bíróság bocsátja ki kérelemre a végrehajtási tisztviselő részére. Minden egyes határozathoz egy végrehajtható okiratot kell kibocsátani. Ha a végrehajtható okiratot különböző helyeken kell végrehajtani, a határozat bármely része azonnal végrehajtható, vagy ha a határozatot több felperes javára vagy több alperessel szemben hozták meg, a végrehajtási tisztviselő kérelmére a bíróságnak több végrehajtható okiratot kell kibocsátania. Több végrehajtható okirat kibocsátása esetén a végrehajtás pontos helyét vagy a határozat végrehajtható okirat alapján végrehajtandó részét meg kell határozni minden egyes ilyen végrehajtható okiratban; egyetemes kötelezettségek esetében pedig meg kell jelölni azt az alperest, akivel szemben a végrehajtást a vonatkozó végrehajtható okirat szerint foganatosítani kell.

A határozat végrehajtásának kezdeményezéséhez a végrehajtási tisztviselő vagy meghatalmazott képviselője részére kiadott végrehajtható okiratot a kérelemmel együtt kell benyújtani a bírósági végrehajtóhoz.

3.2 A főbb feltételek

A végrehajtókról szóló törvény és a minisztertanács által 2006. március 14-én elfogadott, a hites végrehajtók nyilvántartás-vezetéséről szóló 202. sz. rendelet szabályozza a hites végrehajtók tevékenységével és nyilvántartás-vezetésével kapcsolatos fő kérdéseket.

4 A végrehajtási intézkedések tárgya és jellege

A polgári perrendtartásban meghatározott végrehajtási intézkedéseknek a bíróságok és egyéb intézmények határozatainak végrehajtására irányuló eljárásában történő alkalmazása az adós jogainak korlátozására irányul azzal a céllal, hogy helyreállítsa az azon személy jogait, akinek érintett polgári jogait és érdekeit jogszabály védi, valamint az adósnak a bíróság (egyéb intézmények) határozatainak teljesítésére vonatkozó kötelezettségei közötti egyensúlyt.

4.1 Milyen típusú vagyontárgyakra vonatkozhat a végrehajtás?

A bírósági végrehajtók az adós ingóságaira – a más személyek birtokában lévő vagyontárgyakat is ideértve – és immateriális vagyonára, más személynek az adóssal szemben fennálló pénztartozására (munkadíj, ezzel egyenértékű kifizetések, az adós egyéb jövedelme, hitelintézetekben elhelyezett befektetések), valamint ingatlanára jogosultak végrehajtást vezetni.

A jogszabályban meghatározott egyes vagyontárgyakra és egészben vagy részben az adós tulajdonát képező tárgyakra nem vezethető végrehajtás végrehajtható okiratok alapján (például háztartási berendezések és felszerelés, ruházat, élelmiszer, könyvek, hangszerek és az adós megélhetését biztosító napi munkájához szükséges szerszámok stb.).

Az egészben vagy részben az adós tulajdonát képező alábbi tárgyakra nem vezethető végrehajtás végrehajtható okiratok alapján:

az adós, a családtagjai és az általa eltartott személyek háztartási berendezései és felszerelései, ruházata:

mindennapi viselethez szükséges ruházat, lábbeli és alsónemű;

ágynemű, hálóruha és törülközők;

mindennapi felhasználásra szánt konyhai eszközök és evőeszközök;

bútor – fejenként egy ágy és szék, valamint családonként egy asztal és egy szekrény;

gyermekek ellátáshoz szükséges tárgyak.

Az adós és családtagjai számára három hónapra elegendő mennyiségű, otthon tartott élelmiszer;

az adós, minden egyes családtagja és általa eltartott személy esetében a havi minimálbérnek megfelelő pénzüsszeg, de kiskorú gyermek ellátásához szükséges vagy a tartásdíj-garanciaalap igazgatósága javára fizetendő tartásdíj behajtására vonatkozó esetekben az adós, minden egyes családtagja és általa eltartott személy esetében a havi minimálbér 50 százalékának megfelelő pénzüsszeg;

családonként egy szarvasmarha vagy kecske és egy sertés, és az új takarmány összegyűjtéséig vagy addig elegendő takarmány, ameddig a haszonállatokat kihajtják a legelőre;

a család számára szükséges étel elkészítéséhez vagy a fűtési szezonban a lakóhelyiségek fűtéséhez szükséges tüzelőanyag;

könyvek, hangszerek és az adós megélhetését biztosító napi munkájához szükséges szerszámok;

mezőgazdasági készletek, azaz mezőgazdasági eszközök, gépek, a gazdasághoz szükséges haszonállatok és magok, az adott gazdaság haszonállatai számára a következő aratásig szükséges takarmány. A mezőgazdasági minisztérium utasításai határozzák meg a mezőgazdasági eszközöket, és hogy mennyi haszonállat és takarmány minősül szükségesnek;

a polgári törvénykönyv által ingatlan tartozékának minősített ingóságok – az ingatlantól elkülönítve;

vallási épületek és kegytárgyak.

Hasonlóképpen nem vezethető végrehajtás a következőkre:

végkielégítés, temetési segély, a túlélő házastársat megillető egyösszegű juttatás, állami szociális ellátások, lisztérzékenységben szenvedő gyermekek állami támogatása, túlélő hozzátartozói nyugdíj és támogatás;

a munkavállaló tulajdonát képező eszközök elhasználódásért adott kompenzáció és a jogszerű munkaviszonyokat szabályozó törvények és rendeletek szerinti egyéb kompenzációk;

a munkavállalónak szolgálati utakkal, áthelyezéssel és más lakott területen történő munkavégzéssel kapcsolatos megbízatással összefüggésben fizetendő összegek;

szociális segélyek;

a minisztertanács által bírósági határozat vagy a tartásdíj-garanciaalap igazgatóságának határozata alapján meghatározott minimális gyermektartásdíjnak megfelelő összegű, a szülők valamelyike által fizetendő gyermektartásdíj, valamint a tartásdíj-garanciaalap igazgatósága által fizetett gyermektartásdíj.

4.2 Milyen következménnyel járnak a végrehajtási intézkedések?

Amennyiben végrehajtási cselekményt foganatosítanak az adós ingó vagyonával, ingatlanulajdonával vagy jövedelmével szemben, az adós a továbbiakban nem rendelkezhet szabadon az adott vagyontárggyal.

Amennyiben a végrehajtó követelményeit vagy végzéseit nem tartják be, a végrehajtó okiratot készít, amelyet a felelősségről történő határozathozatal céljából benyújt a bírósághoz. A bíróság pénzbírságot szabhat ki a vétkes felekre, amelyek felső határa természetes személyek esetében 360 *euró*, tisztviselők esetében pedig 750 *euró*. A bírósági határozattal szemben kiegészítő panasz nyújtható be.

Egyes ügytípusok esetében a végrehajtó követelményeinek be nem tartása esetére külön szankciók határozhatók meg.

Amennyiben a végrehajtó a végrehajtási cselekmény foganatosítása során ellenállásba ütközik, kérheti a rendőrség segítségét.

Amennyiben az adós nem jelenik meg az idézésnek megfelelően a végrehajtó előtt, illetve nem ad magyarázatot vagy megtagadja a jogszabályban előírt tájékoztatást, a végrehajtó a személy felelősségével kapcsolatos határozathozatal céljából jogosult az ügyet bíróság elé vinni. A bíróság határozatban kötelezheti az adóst a megjelenésre, és pénzbírságot is kiszabhat, amelynek felső határa természetes személyek esetében 80 euró, tisztviselők esetében pedig 360 euró. A bírósági határozattal szemben kiegészítő panasz nyújtható be.

Ha felmerül, hogy az adós szándékosan hamis adatokat szolgáltatott, a végrehajtó köteles az ügyészséghez kérelmet benyújtani.

4.3 Meddig érvényesek ezek az intézkedések?

Amennyiben jogszabály eltérő határidőt nem állapít meg, a végrehajtható okirat a bírósági vagy bírói határozat hatálybalépésétől számított 10 évig nyújtható be végrehajtásra. Ha a bírósági határozat részletfizetést ír elő, a végrehajtható okirat a kifizetések teljes esedékességi ideje alatt hatályban marad, és a 10 éves időszak az egyes kifizetések utolsó napján kezdődik.

5 Van-e lehetőség az ilyen intézkedést engedélyező határozat elleni fellebbezésre?

A végrehajtási eljárás a bíróság vagy egyéb intézmény által kiállított érvényes végrehajtható okirat alapján kezdeményezhető. A bíróság vagy egyéb intézmény határozata alapján kötelezett személy a bíróság vagy az egyéb intézmény határozata elleni fellebbezésre (megtámadásra) vonatkozó szabályozási aktusokban meghatározott általános eljárás alapján fellebbezhet a határozat ellen (támadhatja meg azt).

Az adott ügyben ítélkező bíróság – az egyik fél kérelmére, valamint figyelemmel az érintett felek vagyoni helyzetére és más körülményeire – a döntés végrehajtását elhalasztó, a végrehajtást részletekre bontó, illetve a határozat végrehajtásának formáját vagy eljárását módosító határozatot hozhat. A határozat végrehajtását elhalasztó, a végrehajtást részletekre bontó, illetve a határozat végrehajtásának formáját vagy eljárását módosító bírósági határozattal szemben valamelyik felsőbb bírósághoz 10 napon belül kiegészítő panasz nyújtható be. Amennyiben a körülmények késleltetik vagy akadályozzák a bírósági határozat végrehajtását, a végrehajtó is a határozat végrehajtásának elhalasztására, a végrehajtás részletekre bontására, illetve a határozat végrehajtása formájának vagy eljárásának módosítására irányuló javaslatot nyújthat be a határozatért felelős bírósághoz.

A végrehajtó a végrehajtási tisztviselőnek a végrehajtási cselekmény elhalasztása vagy a vagyontárgy értékesítésének felfüggesztése iránti kérelme, illetve az említettekről szóló bírósági vagy bírói határozat alapján, vagy a végrehajtást elhalasztó vagy a döntés végrehajtását részletekre bontó bírósági határozat alapján elhalaszthatja a végrehajtást.

6 Vonatkoznak-e a végrehajtásra korlátozások, például az adósok védelméhez kapcsolódó korlátok vagy határidők?

A **hitelező** vagy az **adós** indokolással ellátott, a végrehajtó hivatalos kinevezésének helye szerint illetékes kerületi (városi) bírósághoz a fellebbezéssel megtámadott intézkedések meghozatalának napjától vagy attól a naptól számított 10 napon belül, amelyen a panaszos, akit nem tájékoztattak a megteendő intézkedés időpontjáról és helyéről, értesült ezen intézkedésekről, benyújtott panasszal fellebbezhet a végrehajtónak az ítélet végrehajtása során hozott intézkedéseivel vagy az ilyen intézkedések végrehajtó általi megtagadásával szemben, kivéve az érvénytelen árveréssel kapcsolatban hozott intézkedéseket. A panaszt bírósági meghallgatáson kell 15 napon belül megvizsgálni. Az adóst és a hitelezőt, valamint a végrehajtót értesíteni kell a bírósági meghallgatásról. E személyek távolléte nem akadályozza a kérdés kivizsgálásának.

A panaszt benyújtó személy indokolással ellátott kérelme alapján a bíróság dönt a végrehajtási cselekmények felfüggesztéséről, pénzösszeg végrehajtó, hitelező vagy adós részére történő átutalásának megtiltásáról vagy a vagyontárgy értékesítésének felfüggesztéséről. A határozat meghozatalát követően azt haladéktalanul végre kell hajtani.

A bírósági határozattal szemben kiegészítő panasz nyújtható be.

Linkek:

Az igazságügyi minisztérium honlapja: [http://www.tm.gov.lv/](http://www.tm.gov.lv)

A hites végrehajtók lettországi tanácsa: <http://www.lzti.lv/>

Lett bíróságok portálja: <http://www.tiesas.lv/>

Utolsó frissítés: 05/06/2019

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.